

FINANSAVIMO ŠALTINIŲ ANALIZĖ 2021-2027 M. PERIODUI

TIKSLAS

KODĖL LIETUVAI AKTUALŪS ĮVAIRŪS ES FINANSAVIMO ŠALTINIAI

Nacionalinis pažangos planas

Jame įvardintiems strateginiams tikslams įgyvendinti akcentuotos galimybės pasinaudoti kitų tarptautinių finansavimo šaltinių lėšomis – ne mažiau kaip 5 proc. nuo lėšų konkrečiam tikslui.

Nauja daugiametė 2021-2027 m. finansavimo perspektyva

Tinkamas metas mažinti priklausomybę nuo ES struktūrinių fondų lėšų, kadangi prasideda naujo periodo ES kvietimai pagal konkrečių šaltinių daugiametes programas.

Tuo tikslu išanalizuota 11 stambiausių ES finansavimo šaltinių, kurie savo temų įvairove atitinka Lietuvos strateginius tikslus

- ES atsakas į COVID-19 poveikį medicinos ir sveikatos priežiūros darbuotojams, pacientams ir sveikatos sistemoms Europoje.
- Sprendžiami ne tik su atsaku į krizę susiję, bet ir sveikatos priežiūros sistemų atsparumo klausimai.

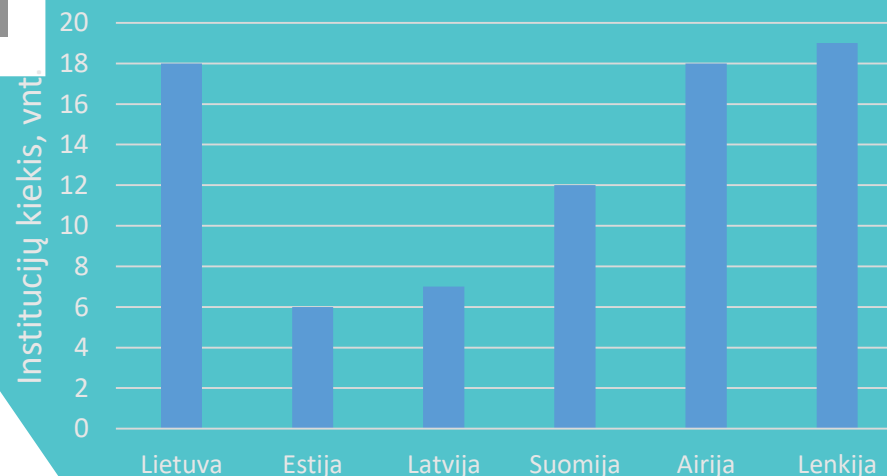
- Nevykdoma centralizuota aktyvi kvietimų stebėseną/viešinimas/rezultatų vertinimas
- Tiesioginio SAM įsitraukimo trūkumas
- Finansinio įnašo klausimas.

5,7 mlrd.
EUR.

Siūlymai SAM:

- ✓ Taikyti nac. prisidėjimo prie dalies įnašo (bendrafinansavimas) modelį.
- ✓ Paskirti instituciją užsiimančią kvietimų viešinimu, koordinavimu, kontaktavimu su potencialiais dalyviais, nedalyvavimo konkursuose priešasčių analize.

Dalyvavimo statistika 2015-2020

Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“/ NDICI (URM, EIMIN)

2021-2027

- Padėti panaikinti skurdą ir skatinti darnų vystymąsi, gerovę, taiką ir stabilumą.
- Pirmenybė teikiama mažiausiai išsivysčiusioms šalims, mažas pajamas gaunančioms šalims, kuriose nestabili padėtis ir vyksta konfliktai.

Priemonė aktuali – galimybė LT įmonėms/viešosioms inst. siųsti ekspertus į trečias šalis, parduoti sprendimus, kurti produktus.

79,5 mlrd.
EUR.

Siūlymai URM:

- ✓ Aktyviai koordinuoti/komunikuoti soc. tinkle ar naujienlaiškyje;
- ✓ Aiškūs kontaktai URM tinklapyje;
- ✓ Nustatyti potencialius dalyvius, formuoti tinklą, bendradarbiauti su asoc.;
- ✓ Teikti aiškią praktinę informaciją.

! - Nėra duomenų apie LT dalyvavimą, todėl neaiškios nedalyvavimo priežastys.

- Trūksta URM palaikymo sekant galimybes ir dalinantis aktualia informacija su verslu.

SKAITMENINĖS EUROPOS PROGRAMA/DIGITAL EUROPE PROGRAMME (EIMIN) DIGITAL/ 2021-2027

Remti ir paspartinti Europos ekonomikos, pramonės ir visuomenės skaitmeninę transformaciją.

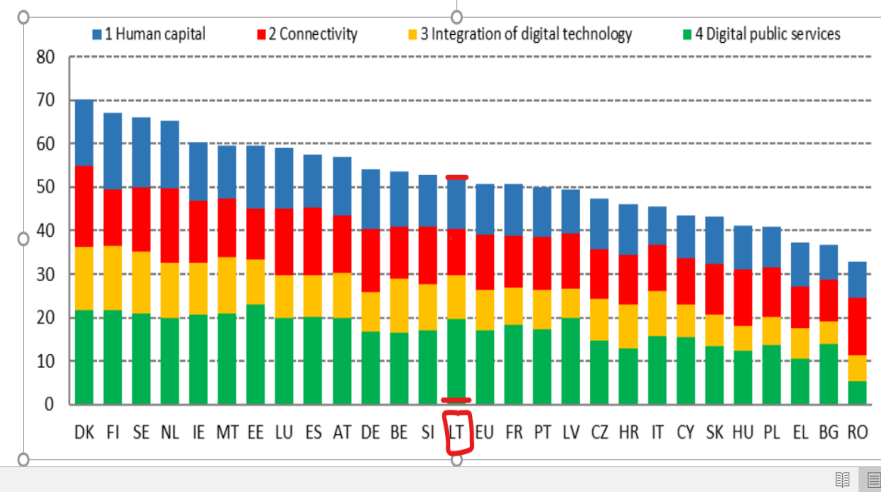
7,6 mlrd.
EUR.

Siūlymai EIMIN:

✓ Aktyvus koordinavimas, dalyvių nustatymas, bendradarbiavimas su asoc., aiškūs kontaktai, praktinė informacija apie kvietimus.

✓ Taikyti nac. prisidėjimo prie dalies įnašo (bendrafinsavimas) modelį – galimas ribotas teikimas, pvz. pirmam kartui/pagal tematikos svarbą ir pan.

Lietuvos skaitmeninis rodiklis ES mastu – 14:

- Nac. lygmeniu nėra informacijos, kontaktinių asmenų;
- Nėra aktyvaus koordinavimo/aiškios vizijos dėl įsitraukimo.

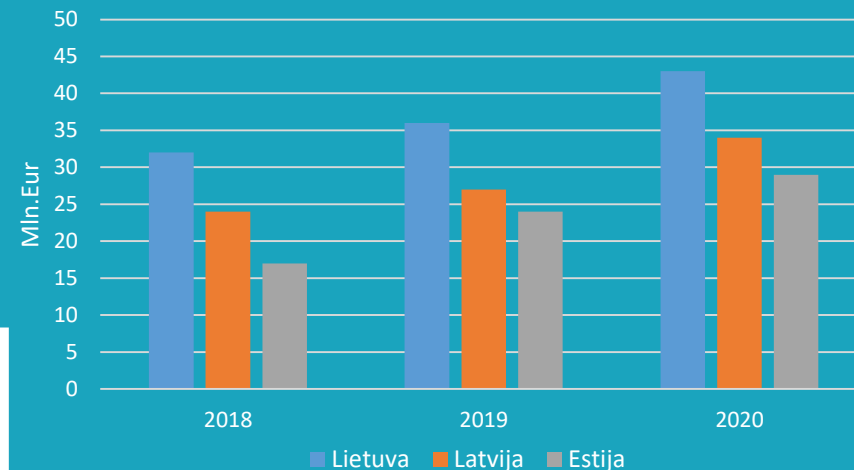
Erasmus plus/Erasmus plus/ ERASMUS+ (ŠMSM) 2021-2027

Pasitelkiant MVG remti žmonių edukacinį, profesinį ir asmeninį tobulėjimą švietimo bei mokymo, jaunimo ir sporto srityse EU ir už jos ribų.

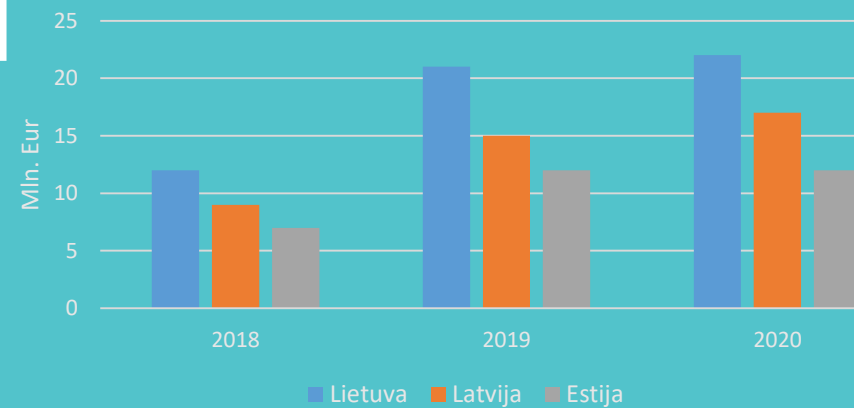
25 mlrd.
EUR.

Silpnųjų nefiksuota – tai lemia koordinuojančios institucijos (ŠMPF; Jaunimo reikalų departamentas) buvimas

Dalyvavimo statistika 2018-2020

Dalyvavimo be partnerių, statistika

KŪRYBIŠKA EUROPA/ CREATIVE EUROPE PROGRAMME (CRE) (KM) 2021-2027

Skirta Europos kultūrai, kinui, televizijai, muzikai, literatūrai, scenos menui, paveldui ir kitoms susijusioms sritims remti

2,44 mlrd.
EUR.

Silpnybės: anglų kalbos nemokėjimas regionuose; nelinkę būti koordinatoriais; duomenų apsaugos reikalavimai.

Siūlymai regionams: įtinkinti angliškai kalbančius bendruomenės narius.

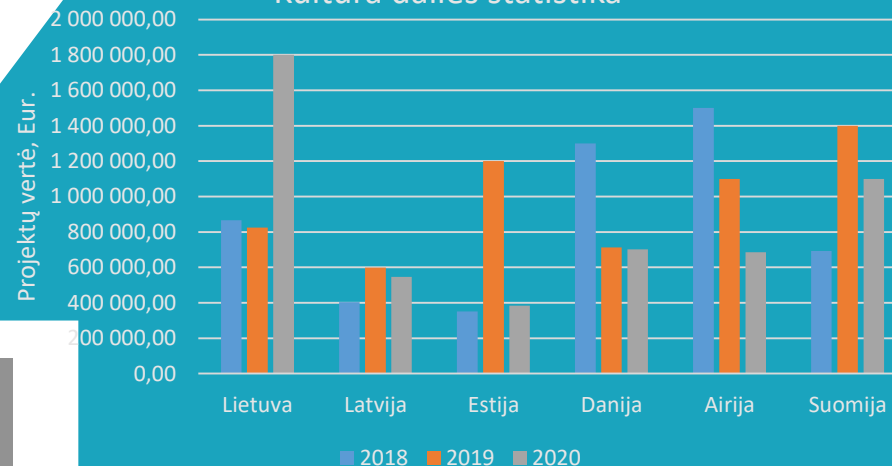

Siūlymai KM: ieškoti tinkamų fin. pajėgumo priemonių (pvz. neliečiamo kapitalo fondo steigimas)

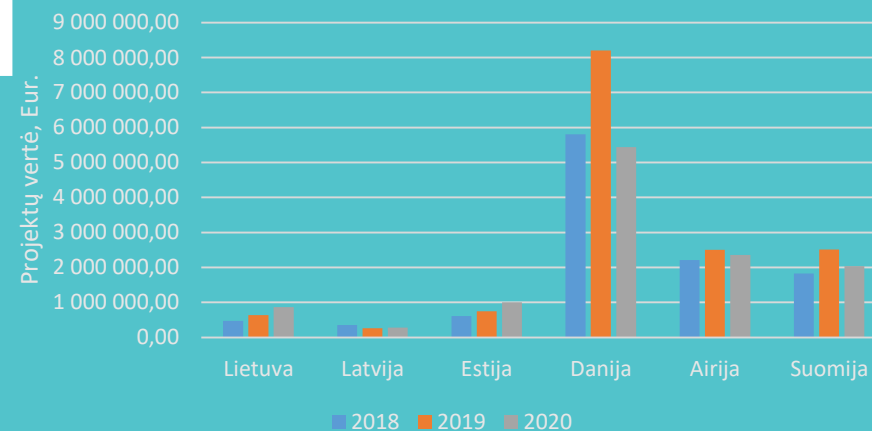

Siūlymai KM ir ŠMSM (kurių temines sritis administruoja EACEA): inicijuoti nuasmenintų duomenų teikimą.

Kultūra dalies statistika

Media dalies statistika

Plėtoti naujoviškus būdus, požiūrius, kad būtų pasiekti tikslai, susiję su aplinka, įskaitant gamtą ir biologinę įvairovę, ir su klimato politikos veiksmais, įskaitant perėjimą prie atsinaujinančiosios energijos ir didesnio energijos vartojimo efektyvumo.

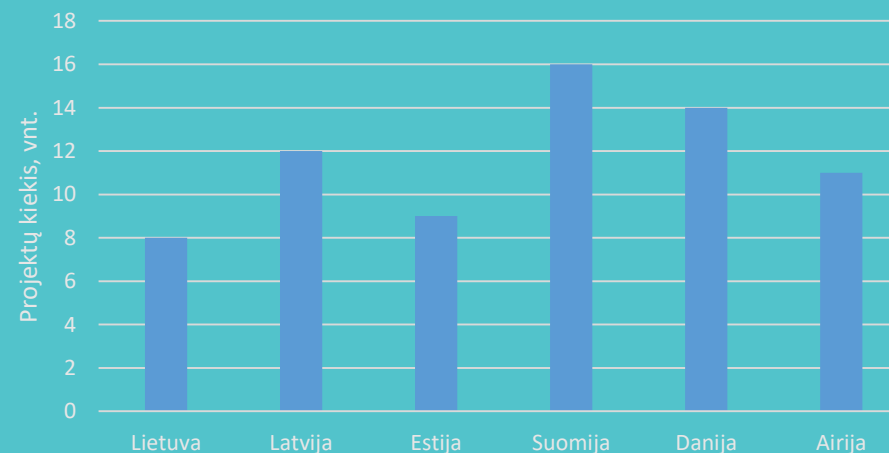
- Ribotas savivaldybių dalyvavimas
- Santykis su CINEA
- Didelė konkurencija
- Gebėjimų palaikymo tęstinumas

5,4 mlrd.
EUR.

✓ **Siūlymas AM:** Identifikuoti trūkstamus pajėgumus ir veiksmus, galinčius juos eliminuoti

✓ **Siūlymas AM, SM, EM** (ministerijoms, kurių temines programas kuruoja CINEA): inicijuoti nuasmenintų duomenų teikimą.

Life 2014-2020 dalyvavimo statistika

EUROPOS INFRASTRUKTŪROS TINKLŲ PRIEMONĖ (EITP)/ CONNECTING EUROPE FACILITY (CEF) (EM, SUMIN) 2021-2027

- Kurti, plėtoti, modernizuoti ir baigti kurti transeuropinius tinklus transporto, energetikos ir skaitmeniniame sektoriuose.
- Sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam bendradarbiavimui atsinaujinančiosios energijos srityje.

- Metodinės pagalbos trūkumas;
- Programos koordinavimo specifika - pasyvūs santykiai su CINEA;
- Proaktyvumo trūkumas.

33,7 mlrd.
EUR.

✓ **Siūlymas SM, EM, CPVA:** atsižvelgiant į LT pajėgumą ir didelį kvietimų kiekį - koncentruotis į kelias temas ir proaktyviai su jomis dirbti.

✓ **Siūlymas ministerijoms, kurių temines programas kuruoja CINEA (AM, SM, EM):** šaliai inicijuoti nuasmenintų duomenų teikimą.

BENDRA CEF STATISTIKA, 2019.06 EK DUOMENYS

Prisidėti prie veiksmingo migracijos srautų valdymo ir bendros prieglobsčio politikos bei bendros imigracijos politikos įgyvendinimo, stiprinimo ir plėtojimo.

- Nėra stiprios šios temos pareiškėjų bendruomenės, aktyvios rinkos.

- Konkursų sklaidos trūkumas;

- Iki krizės su Baltarusija LT rūpinosi grįžtančių lietuvių integracija, o ne kitataučių integracija

9,9 mlrd.
EUR.

Siūlymai SADM:

- ✓ Formuoti potencialių pareiškėjų tinklą;
- ✓ Viešinti konkursus, stebėti rezultatus, vertinti besiformuojančias tendencijas;
- ✓ Šalinti dalyvavimą apsunkinančias kliūtis.

2014-2020 m.:

- LT skirta 16 mln. Eur (planavimo būdu)
- šio fondo konkursuose LT nedalyvavo

EUROPOS HORIZONTAS/ HORIZON EUROPE/ HORIZON (VISOS MINISTERIJOS) 2021-2027

- Užtikrinti ES mokslinių tyrimų ir inovacijų lyderystę pasaulyje.
- Daugiausiai lėšų skiriama sričiai „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ 47,4 mlrd. Eur. (skaitmeninė ekonomika / pramonė / kosmosas / klimatas / energetika / judumas).

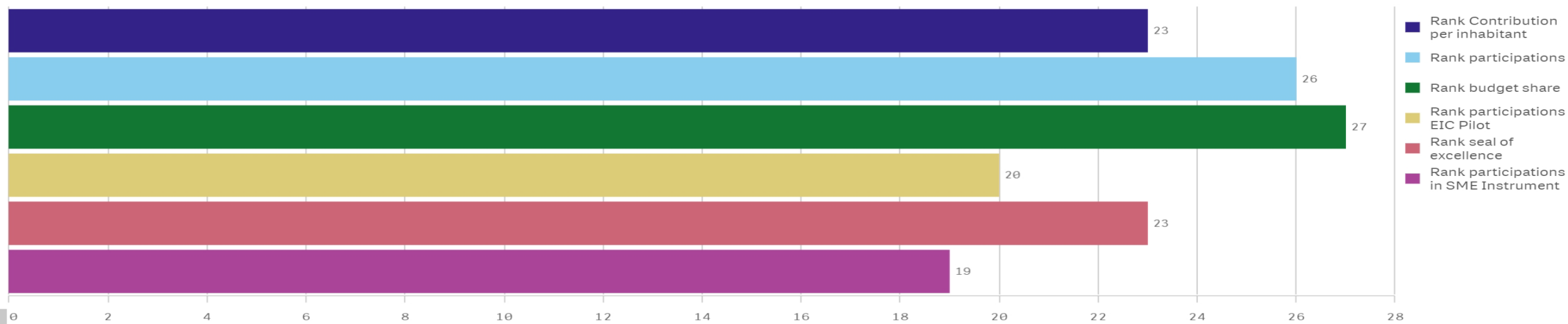
99,5 mlrd.
EUR.

✓ **Siūlymas ŠMSM ir EIMIN:** nustatyti prioritines temines sritis; sukurti kofinansavimo schemą, kada projekto vykdytojo indėlį dengia valstybė.

✓ **Siūlymas LMT, MITA:** nustatyti konkrečias užduotis dėl dalyvavimo programoje rezultato.

✓ **Siūlymas ŠMSM:** didinti tyrėjų darbo užmokestį.

Ranking of Lithuania in Horizon 2020
compared to Member States

The filters are available only for country and NUTS levels.

- Teikti modernias padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo paslaugas, tikslus ir patikimus Žemės stebėjimo duomenis;
- stiprinti kosmoso stebėjimo pajėgumus;
- užtikrinti ilgalaikį palydovinio ryšio paslaugų prieinamumą;
- remti prieigą prie kosmoso; skatinti stiprios ES kosmoso ekonomikos plėtrą.

14,9 mlrd.
EUR.

- Nėra aiškių rezultatų;
- Trūksta aiškos ir aktualios informacijos apie kvietimus.

Siūlymai MITA:

- ✓ Teikti informaciją apie konkursus, stebėti dalyvavimo rezultatus, vertinti besiformuojančias tendencijas;
- ✓ Šalinti dalyvavimą apsunkinančias kliūtis.

2014-2020 m. laikotarpiu:
- Programos dydis - 11 mlrd. Eur.
- Tik vienas 2019 m. LT projektas EGNOS adaptacija aviacijoje (150.000 Eur.)

BENDROSIOS RINKOS PROGRAMA (EIMIN, ŽŪM, STATISTIKOS DEP., VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA) 2021-2027

- Užtikrinti gerai veikiančią bendrąją prekių ir paslaugų rinką, taikant tinkamus teisės aktus, įskaitant fin. paslaugų, kovos su pinigų plovimu, laisvo kapitalo judėjimo, vartotojų ir gyvūnų bei augalų sveikatos srityse;
- teikti aukštos kokybės statistinius duomenis apie visas ES politikos kryptis;
- koordinuoti EK ir valstybių narių bendrų veiksmų gebėjimų stiprinimą.

- Neplanuojama skirti vienos atsakingos institucijos

- Esant pasyviai įsitraukimui sunku tikėtis proveržio.

4,2 mlrd.
EUR.

Siūlymai EIMIN:

- ✓ Susitarti dėl atsakomybės sričių tarp institucijų;
- ✓ Paskirti atsakingus kvietimų viešinimui, komunikacijai su suinteresuotomis įstaigoms, stebėsenos vykdymui.

2021-2027 m. Programa LT galėtų būti patraukli tiek dėl maksimalaus ES indėlio, tiek dėl temų įvairovės.

Pasiūlymai siekiant sėkmingo dalyvavimo ES 2021-2027 programose (I)

EIMIN (Skaitmeninės Europos programa), SM, EM (EITP), SAM (Sveikatos programa), ŠMSM (Horizontas): kofinansavimo schemas sukūrimas. Kūrybiška Europa, LIFE programose sėkmingai veikia modeliai, kad likusios projekto vertės (60-10 proc.) indėlj, kurį turi sumokėti pareiškėjas, padeda padengti valstybė.

SAM, URM, EIMIN, SM, EM, SADM: proaktyvūs nacionaliniai taškai su pakankamais pajėgumais, stebėseną, rezultatų analize, pasiūlymais. Ministerijų įsitraukimas.

Visoms ministerijomis: trūkstamų pajėgumų ir juos eliminuojančių veiksmų identifikavimas. Jei trūksta finansinių pajėgumų - ieškoti tinkamų finansinio pajėgumo priemonių (pvz. neliečiamo kapitalo fondo steigimas), jei vadybinių gebėjimų - svarstyti pirmos paraiškos parengimas/praktinė pagalba/finansavimas, jei žmogiškųjų išteklių - svarstyti prioritetų identifikavimas ir pajėgumų koncentravimas.

Visoms ministerijoms: prioritetų kvietimuose nusistatymas. Koncentracija į kelias LT patrauklias temas ir proaktyvų darbą (viešinimas, tiesioginis kontaktas su potencialiais pareiškėjais, komunikacija su EK agentūromis ir pan.).

Pasiūlymai siekiant sėkmingo dalyvavimo ES 2021-2027 programose (II)

Visoms ministerijoms: aiškūs kontaktai, aiški praktinė informacija apie kvietimus. Kur, kada, kaip aplikuoti; aiškiai apibrėžtas potencialių dalyvių ratas; bendradarbiavimas su asociacijomis, tinklo formavimas ir aiškus mechanizmas, kaip institucijos gauna informaciją ir kaip joms palengvinamas darbas su konkrečiu ES fondu.

Siūlymas šaliai: nuasmenintų duomenų teikimo apie pareiškėjus, kurie nesėkmingai teikė paraišką ir negavo finansavimo, inicijavimas. Siūlymą galėtų teikti ministerijos, kurių temines programas kuruoja EACEA, CINEA (KM, ŠMSM, AM, SM, EM).

Horizonto programa:

- **LMT ir MITA: nustatyti aiškų siekiamą dalyvavimo programoje rezultatą** pavedant konkrečias užduotis, nustatant asmenis.

- **ŠMSM: didinti tyrėjų darbo užmokestį** (pagal programą „Horizontas 2020“ tyrėjams mokamas darbo užmokestis, atitinkantis nacionalinį darbo užmokestį).

